

بررسی دما، pH و هدایت الکتریکی نرمال سالین در مواجهه با میدان شعوری (ط) ۲

* نویسنده مسئول: فیروز پایروند
ایمیل: fpayervand@yahoo.com

محمدعلی طاهری^۱، فیروز پایروند^{۲*}، فرزاد احمدخانلو^۳، سارا ترابی^۴، فرید سمسارها^۵

DOI: <http://doi.org/10.61450/joci.FA.v3i13.172>

- ۱- بخش تحقیق و توسعه‌ی ساینس‌فکت، مرکز تحقیقات کازمواینتل، انتاریو، کانادا
- ۲- مشاور تحقیق و توسعه، تهران، ایران
- ۳- گروه مهندسی مکانیک و هوافضا، دانشگاه کالیفرنیا ایرواین، ایرواین، کالیفرنیا، ایالات متحده‌ی آمریکا
- ۴- دپارتمان زیست‌شناسی گیاهی، دانشکده‌ی زیست‌شناسی، پردیس علوم، دانشگاه تهران، تهران، ایران
- ۵- مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیک، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

در مطالعات دیگران مشخص شده است که ورود حل‌شونده‌ها در محیط آب، منجر به تغییر در خواص فیزیکی آن از جمله نقطه‌ی جوش و انجماد می‌شود و این به معنای اثرگذاری حل‌شونده بر خواص فیزیکوشیمیایی آب خالص است. در مطالعات اثرگذاری میدان‌های شعوری بر آب، از آن‌جا که در پی یافتن میزان و مدت‌زمان اثرپذیری خواص آن هستیم، بررسی ساختار محلول آب از اهمیت خاصی برخوردار است. از سویی دیگر یکی از محلول‌های شناخته‌شده‌ی جهانی از آب که خاصیت درمانی دارد، به‌راحتی در سطح جهان با استاندارد دارویی در دسترس است و همچنین فراوان‌ترین شکل آب در کره‌ی زمین، نرمال سالین است. در این پژوهش اثرگذاری میدان شعوری ۲، به عنوان میدان مورد استفاده با مأموریت تاثیرگذاری مشخص بر خواص نرمال سالین (برای مثال کاهش هدایت‌پذیری الکتریکی)، مورد مطالعه قرار گرفته است. بر اساس نتایج حاصل‌شده از این پژوهش، روند تغییرات دما در نرمال سالین کنترل و نمونه، مشابه با دمای کنترل و نمونه‌ی آب خالص است اما تغییرات PH در نمونه و کنترل نرمال سالین با زمان، نوسان دارد. از سویی دیگر، هدایت‌پذیری الکتریکی در نمونه و کنترل روند کاهشی داشت اما با شیب تغییرات بیشتر در نمونه‌ی تحت تاثیر میدان، بیش‌تر و حدود ۳۳٪ بود که مطابق با هدف اثرگذاری میدان شعوری اعمال‌شده است. بررسی سایر خواص فیزیکی نرمال سالین تحت تیمار میدان شعوری ۲ در دستور کار نویسندگان قرار دارد.

کلیدواژه‌ها: نرمال سالین، آب خالص، خواص فیزیکی، میدان‌های شعوری طاهری

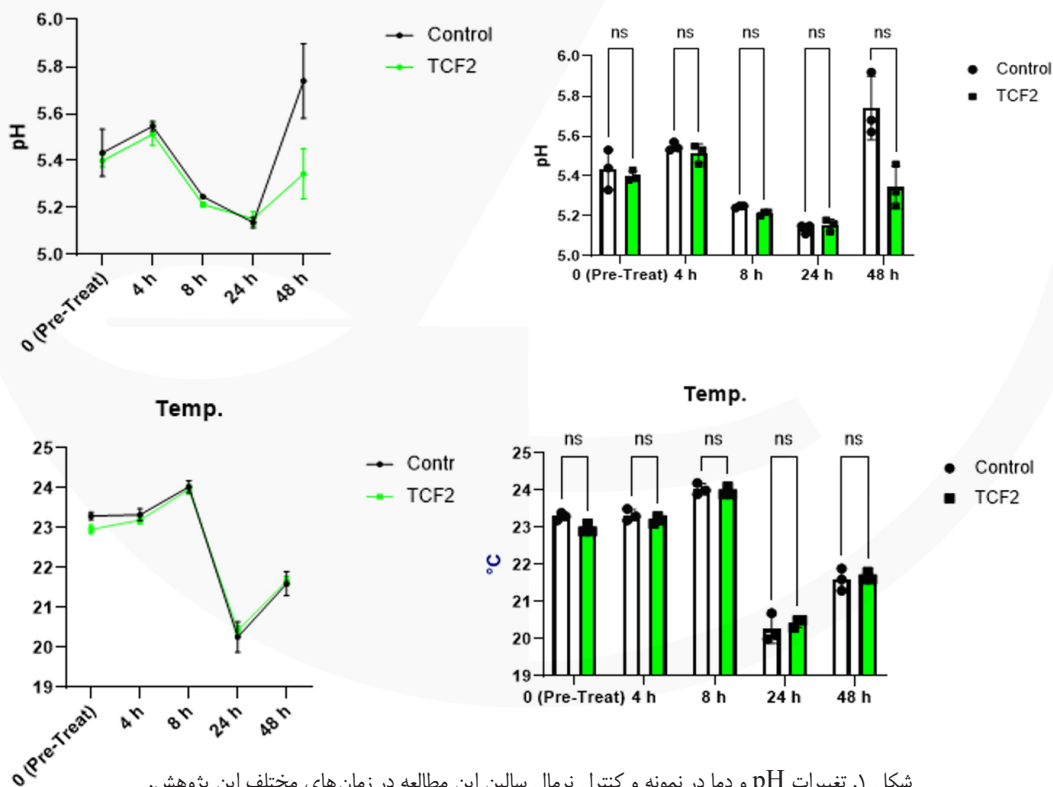
روش

در تمام آزمایش‌ها، دمای آزمایشگاه ۲۲/۷ درجه‌ی سانتی‌گراد و رطوبت ۲۱٪ بوده است. همچنین، در تمام سنجش‌ها از شیک‌کردن (تکان‌دادن) نمونه و کنترل پیش از آزمون خودداری شد و نمونه‌گیری از لایه‌های میانی ظروف صورت گرفت. در این پژوهش، سه کنترل و سه نمونه (تحت تاثیر میدان شعوری ۲) داریم. مقادیر مربوط به خواص ذکر شده طی پنج سنجش در بازه‌های زمانی زیر، طی ۴۸ ساعت در شرایط ثابت و یکسان، ثبت شد؛ **زمان صفر:** پیش از شروع تیمار. **زمان یک:** ۴ ساعت پس از تیمار. **زمان دو:** ۸ ساعت پس از تیمار. **زمان سه:** ۲۴ ساعت پس از تیمار. **زمان چهار:** ۴۸ ساعت پس از تیمار.

نتایج و بحث

تغییرات خواص فیزیکی نرمال سالیین (آب در حالت ناخالص) در شکل‌های ۱ و ۲ آمده است.

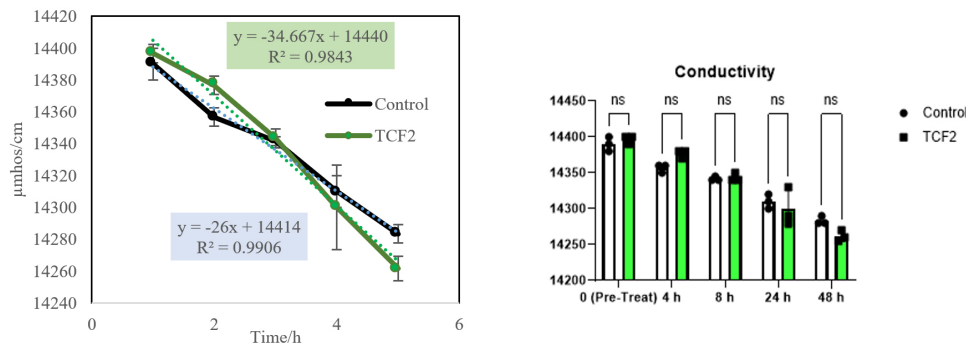
در ادامه‌ی مطالعات پیشین بر تاثیرگذاری میدان‌های شعوری بر خواص آب خالص، در این پژوهش سراغ محلولی شناخته‌شده، استاندارد، در دسترس در تمام دنیا و ارزشمند از نظر زیستی، با نام نرمال سالیین رفته‌ایم و خواص فیزیکی محلول آب را مورد مطالعه قرار داده‌ایم. مایع درمانی جزء حیاتی مدیریت بالینی بیماران است که به‌صورت درمان کلوئیدی و کریستالوئیدی است (۱). متداول‌ترین کریستالوئید مورد استفاده در سراسر جهان، نرمال سالیین است که در مدیریت و درمان کم‌آبی بدن (مانند شوک)، آلكالوز متابولیک و از دست دادن مایعات، و کاهش خفیف سدیم استفاده می‌شود (۲). مقدار ۰/۹٪، غلظت ایزوتونیک کلریدسدیم برای جای‌گزینی تزریقی در کاهش الکترولیت‌های بدن، بهترین گزینه است. بر اساس استاندارد USP در هر ۱۰۰ میلی‌لیتر از محلول ۰/۹٪ کلریدسدیم ، ۱۵/۴ میلی‌اکی‌والان یون سدیم و ۱۵/۴ میلی‌اکی‌والان یون کلرید وجود دارد. علاوه بر این، اسمولاریته‌ی آن/ 308 mOsmol/liter محدوده‌ی pH آن بین ۴/۵ تا ۷ است (۳). پیش از این، خواص آب خالص در مجاورت میدان‌های شعوری بررسی شده است (۴). پژوهش فعلی با هدف بررسی تاثیرگذاری میدان شعوری ۲ (یکی از انواع میدان‌های شعوری) بر آب در مجاورت حل‌شونده‌های دیگر و سنجش میزان و راستای تغییرات ناشی از آن در مقایسه با آب خالص انجام شده است.

شکل ۱. تغییرات pH و دما در نمونه و کنترل نرمال سالیین این مطالعه در زمان‌های مختلف این پژوهش.

۴۸ افزایش نشان می‌دهد. در این ساعت، بیش‌تر بودن pH کنترل از نمونه، تغییری است که از نظر آماری معنادار نیست.

روند تغییرات دما در آب ناخالص کنترل و نمونه، مشابه با دمای کنترل و نمونه‌ی آب خالص است. از سویی دیگر، روند تغییرات pH نمونه و کنترل آب ناخالص، بر خلاف ترند یکسان و همواره افزایشی نمونه‌ی آب خالص، نوسان دارد؛ به‌طوری‌که pH تا ساعت چهار افزایش می‌یابد. پس از آن تا ساعت ۲۴ کاهش و مجدداً در ساعت

شکل ۲. تغییرات میزان هدایت پذیری الکتریکی کنترل و نمونه‌ی نرمال سالین در این پژوهش.

تغییرات مشاهده شده در نمونه در مقایسه با کنترل، جز با تامین انرژی لازم در شرایط سیستم مطالعه مقدر نخواهد بود و این حاکی از تامین آن به واسطه‌ی میدان شعوری است. سنجش سختی نمونه، بررسی تغییرات میزان یون کلر و تغییرات گازهای اکسیژن و دی‌اکسیدکربن به موازات سایر خواص در درک و تحلیل نتایج حاصل شده کمک قابل توجهی خواهد کرد و در دستور کار نویسندگان قرار خواهد گرفت.

همان‌طور که در شکل ۲ مشاهده می‌شود، هدایت‌پذیری الکتریکی در کنترل و نمونه کاهش یافته اما با شیب تغییرات بیش‌تر در حدود ۳۳٪ در نمونه و بر اساس ماموریت میدان شعوری اعمال شده است. افزایش PH طبق نمودار شکل ۱ در کنترل و نمونه و در ساعات ابتدایی و انتهایی پژوهش، می‌تواند ناشی از کاهش احتمالی میزان دی‌اکسیدکربن محلول در آب باشد که با روند کلی کاهش هدایت‌پذیری الکتریکی کنترل و نمونه هم‌سو است. با توجه به افزایش آنتروپی بودن فرایند انحلال حل‌شونده در آب خالص، کاهش میزان یون محلول و همچنین کاهش هدایت الکتریکی نمونه (بیش از کنترل)، حاکی از کاهش آنتروپی در نمونه‌ی آب ناخالص در مقایسه با کنترل، تحت تاثیر میدان شعوری ۲ است.

منابع

1. Tonog, P., & Lakhkar, A. D. (2022). Normal Saline. In StatPearls. StatPearls Publishing.
2. Liu, X., & Lu, M. (2023). Normal saline: Past, present, and future. *Science progress*, 106(2), 368504231168821. <https://doi.org/10.1177/00368504231168821>
3. Tonog P, Lakhkar AD. Normal Saline. [Updated 2022 Oct 16]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2023 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK545210/>
4. Taheri, M. A., Payervand, F., Ahmadkhanlou, F., Torabi, S., & Semsarha, F. (2022). Investigation of the Influence of Taheri Consciousness Fields on the pH of Pure Water in the Vicinity of Air. *Journal of Cosmointel*, 1(9), 6–33. <https://www.journalofcosmointel.com/index.php/journalofcosmointel/article/view/142>